
Voldgiftsret afklarer spørgsmålet om kompetence og udstikker vejen frem for Kvanefjeld-sagen

Voldgiftssagen blev indledt i marts 2022 af Greenland Minerals A/S ("GM") mod Grønlands og Danmarks regeringer i henhold til voldgiftsaftalen i GM's efterforskningstilladelse. Voldgiftssagen blev anlagt, fordi Grønlands regering i december 2021 havde informeret GM om, at regeringen på baggrund af den (dengang) nye uranlov ikke anerkendte GM's ret til en udnyttelsestilladelse til Kvanefjeld-projektet. En mundtlig forhandling blev afholdt den 25. juni 2025 i København vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt voldgiftsretten har formel kompetence til at træffe afgørelse om GM's ret til en udnyttelsestilladelse og de relaterede spørgsmål som f.eks. erstatning. Den 28. oktober 2025 afsagde voldgiftsretten sin afgørelse om kompetence i den igangværende voldgiftssag. Afgørelsen skaber den nødvendige procesmæssige klarhed, som gør det muligt at bringe sagen videre.

"Voldgiftsretten har besluttet at Danmarks regering ikke skal indgå som part i sagen. For så vidt angår Grønlands regering har voldgiftsretten henvist GM's krav vedrørende bekræftelse af retten til en udnyttelsestilladelse til afgørelse ved domstolene i stedet for voldgift, mens GM's krav vedrørende kontraktbrud og erstatning stadig kan blive genstand for voldgift. Voldgiftssagen vil blive sat i bero og afvente udfaldet af retssagerne, idet voldgiftsretten kan genoptage sagen efter anmodning fra en part, når retssagerne er afsluttet.

I sin begrundelse har voldgiftsretten anført, at det "ikke [er] overraskende, at parterne er blevet uenige om fortolkningen af voldgiftsaftalen samt dens rækkevidde." Voldgiftsretten bekræfter dermed implicit, at voldgiftsaftalen ikke var tilstrækkelig klar fra begyndelsen. Voldgiftsaftalen blev udelukkende udarbejdet af regeringerne og pålagt GM som en del af efterforskningstilladelsen. Voldgiftsrettens afgørelse bekræfter det, som vi har fastholdt fra begyndelsen – at det var nødvendigt at indbringe vores sag i dette forum.

Voldgiftsrettens afgørelse af 28. oktober 2025, der fører til en berostillelse af voldgiftssagen, svarer til den løsning, som vi frivilligt foreslog Grønlands og Danmarks regeringer så tidligt som i november 2024 med det formål at undgå yderligere tids- og omkostningsforbrug for alle parter i voldgiftssagen. Men dette forslag blev i sidste ende afvist af regeringerne.

Vi er fortrøstningsfulde i forhold til, at vi i sidste ende vil opnå et positivt resultat i det rette forum. Vi er tilfredse med, at der nu er truffet en afgørelse, så sagen kan fremmes.

Det er ærgerligt for alle, at udvindingen på Kvanefjeldet endnu ikke er sat i gang, for der er ingen tvivl om, at projektet har stort potentiale – både for det grønlandske samfund, som kan få betydelige indtægter og nye arbejdspladser, og for den grønne omstilling, som i høj grad er afhængig af adgang til sjældne jordarter. Vi er fortsat indstillet på at finde en fælles løsning i dialog med både lokalsamfundet samt regeringer og myndigheder i Danmark og Grønland, så projektet kan genoptages,” udtaler Daniel Mamadou, administrerende direktør i ETM.

Kvanefjeld-projektet rummer en af verdens største kendte forekomster af sjældne jordarter. Kombinationen af den unikke geologi, adgang til en isfri havn og gode infrastrukturelle muligheder gør projektet velegnet til omkostningseffektiv storskala-produktion.

Ud over de økonomiske fordele kan projektet dække en væsentlig del af det globale behov for sjældne jordarter, som er afgørende for teknologier som vindmøller og elbiler.

Siden projektets begyndelse i 2007 har ETM været i dialog med de grønlandske myndigheder for at fremme projektets udvikling. I løbet af de sidste 15 år har ETM lavet væsentlige investeringer i projektudvikling, herunder omfattende miljø- og sundhedsvurderinger, tekniske analyser og lokale inddragelsesprocesser. Arbejdet er gennemført i tæt samarbejde med de grønlandske myndigheder og har levet op til de internationale standarder på området.

“Vi mener, at projektet er sat uretmæssigt på hold, og hos ETM er vi derfor optaget af at finde fælles fodslag med både de grønlandske og danske politikere og myndigheder. Vi arbejder fortsat for en konstruktiv dialog og er parate til at finde en balanceret løsning, der skaber klarhed for alle parter og langsigtet værdi for Grønland”, understreger Daniel Mamadou.

Læs mere om Kvanefjeld-projektet på www.kuannersuit-project.dk.